

Tractament de la *e* pretònica

(ALDC, IV, 771. El *secà*, 772. *Femar* un camp, 891. El *dental*)

A falta d'un mot general que hauria permès la formació d'un mapa monònim, ens hem basat en tres mots: *secà* 'que no rep aigua sinó quan plou', *femar* 'adobar la terra amb fems' i *dental* 'peça de l'arada on encaixa la rella', per tal de visualitzar la distribució de la *e* pretònica del cat. preliterari. *Secà* és un der. de *sec* (< llat. *sĭccu*), *dental* ho és de *dent* (< llat. *dĕntem*) i *femar* procedeix del llat. tardà *FEMARE* (der. del llat. vg. *FĒMUS* < llat. cl. *fĭmus*). Els resultats són eloqüents pel que fa a l'articulació dialectal en cat. occ., on es manté la [e], i en cat. or., on aquesta s'ha

canviat en [ə]. Així, simplificant, tenim *s[e]cà*, *f[e]mar* i *d[e]ntal* en cat. occ. enfront de *s[ə]cà*, *f[ə]mar* i *d[ə]ntal* en cat. or. Les excepcions són minúscules: *s[a]cà* 96, del nord-occ., s'explica per l'assimilació a la *a* accentuada següent i *enf[a]mar* 'femar' 85, de l'alç., per la conversió sistemàtica, en època tardana, de [ə] > [a] per contacte amb el sard; la [e] del mall. *f[e]mar* 75 és resultat d'una analogia de les formes rizotòniques (jo *f[e]m*, tu *f[e]mes*, etc.). Per a més informació, veg. *PALDC*, I, mapa 2.

